

Oponentský posudek

Práce se zaměřuje na fenomén komplementární a alternativní medicíny, kterou autorka chápe v první řadě jako léčebné postupy a procedury, jež nejrůznějšími způsoby pracují s tzv. „vitálními energiemi“ lidského těla. Práce vychází z terénního výzkumu, zároveň reflektuje širší teoretickou diskusi, zasazující rozmanité proudy alternativní medicíny do kontextu neoliberální ekonomiky a souvisejících ideologií.

Jasným pozitivem práce je to, že autorka byla schopna nahlédnout fenomén alternativní medicíny jako jeden z produktů společnosti pozdního kapitalismu. Jedním z hlavních motivů lidí, vyhledávajících alternativní léčebné postupy, je podle autorky snaha o maximalizaci vlastního zdraví. „Kult zdraví“ (str. 17) se zároveň stává motorem „alternativních“ ekonomik, kde se alternativní léčebné a preventivní postupy (a konec konců i spiritualita) stávají volně obchodovatelným zbožím. Ekonomicky disponibilnímu zájemci o alternativní medicínu se nabízí téměř neomezená možnost nakoupit a volně nakombinovat nejrůznější zdánlivě neslučitelné léčebné (a spirituální) praktiky s cílem maximalizovat výsledný pozitivní efekt. Snaha o dokonalé zdraví je tak autorkou chápána v první řadě jako „produkt neoliberálních hodnot“ (str. 41).

Práce je postavena na terénním výzkumu, během nějž autorka spolupracovala se dvěma „alternativními léčiteli“ – Milanem a Zuzkou. Přestože autorka uvádí, že ji ke konkrétnímu vymezení tématu přivedla právě spolupráce se Zuzkou, věnuje se v textu téměř výhradně rozborům Milanových (evidentně komerčně zaměřených) seminářů a jeho pojetí práce s „vitálními energiemi“, což je dle mého názoru škoda – zdá se mi, že tak práce vychází z poměrně jednostranné analýzy a autorka může upadnout v podezření, že výsledky terénního šetření třeba nevědomky „seletovala“ tak, aby zapadaly do (bezpochyby velmi slušně) načrtnuté teorie. Může autorka uvést důvody, které jí vedly k tomu, že svou pozornost téměř výhradně věnuje Milanovu pojetí práce s „vitálními energiemi“?

Dle mého mínění je rovněž škoda, že autorka blíže nereflektovala posun ve stanovení výzkumných otázek: na str. 9 formuluje několik výzkumných otázek, od nichž se v průběhu zpracování tématu poměrně zásadně odklání. Co vedlo autorku k implicitnímu přeformulování výzkumných otázek? Proč není tento posun reflektován v textu práce? Z formálního hlediska musím práci vytknout poměrně velké množství pravopisných chyb (str. 26, 33, 36, 37 atd.), které zbytečně snižují její kvalitu.

Přes uvedené poznámky, které chápu spíše jako podněty k diskusi během obhajoby, se domnívám, že text splňuje nároky kladené na bakalářskou práci, navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Pardubicích 14. 5. 2014

Jana Jetmarová